Uradni list
Evropske unije

SL
Serija L

2026/2093

16.9.2026

# DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2026/2093

## z dne 10. julija 2026

## o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta glede nacionalnih plačil za destilacijo vina, zeleno trgatev in izkrčitev rodnih vinogradov v utemeljenih kriznih primerih

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 922/72, (EGS) št. 234/79, (ES) št. 1037/2001 in (ES) št. 1234/2007 ([1]) ter zlasti člena 216(4), člena 223 in člena 227 Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Uredba (EU) 2026/471 Evropskega parlamenta in Sveta ([2]) uvaja vrsto ukrepov za prilagoditev vinogradniške pridelovalne zmogljivosti, upravljanje trga vina in podporo vinskemu sektorju pri reševanju različnih izzivov, s katerimi se sooča, ter za prilagoditev sektorja novemu razvoju trga v okviru velike mednarodne negotovosti. Z Uredbo (EU) 2026/471 se je med drugim razširilo področje uporabe člena 216 Uredbe (EU) št. 1308/2013. Poleg destilacije vina lahko države članice zdaj Komisijo zaprosijo za odobritev nacionalnih plačil za podporo zeleni trgatvi in prostovoljni izkrčitvi rodnih vinogradov v kriznih primerih pod določenimi pogoji. Komisija je bila pooblaščena za dopolnitev navedenega člena z določitvijo pravil o splošnih pogojih za upravičenost in prednostnih merilih v zvezi s takimi nacionalnimi plačili ter za določitev razmer na trgu, v katerih so taki ukrepi upravičeni, za določitev metode izračuna takih plačil in za določitev pravil o skladnosti z drugimi podpornimi ukrepi skupne kmetijske politike.

(2) V zvezi s tem je primerno opredeliti pogoje za obstoj kriznih razmer, v katerih lahko države članice zaprosijo za odobritev nacionalnih plačil za destilacijo, zeleno trgatev in izkrčitev rodnih vinogradov, ter kategorije in barve vina, za katere se lahko uporabijo taki ukrepi.

(3) Namen destilacije vina in zelene trgatve je odstraniti odvečno vino s trga oziroma preprečiti pridelavo takega vina pred trgatvijo. Medtem ko so ti ukrepi ustrezni v okoliščinah, ko na trg vina vplivajo primeri konjunkturne presežne ponudbe, ki povzročajo ali bi lahko povzročili motnje na trgu, je cilj trajne izkrčitve rodnih vinogradov odpraviti strukturna tržna neravnovesja med ponudbo in povpraševanjem. Zato morajo merila za opredelitev tržnih okoliščin, ki upravičujejo odobritev nacionalnih plačil za take ukrepe, po eni strani odražati konjunkturno presežno ponudbo na trgu v kratkoročnem in srednjeročnem obdobju, po drugi strani pa dolgoročnejše strukturno tržno neravnovesje. Merila za opredelitev tržnih okoliščin, ki lahko upravičijo odobritev takih nacionalnih plačil, je zato treba drugače opredeliti za destilacijo vina in zeleno trgatev na eni strani ter za trajno izkrčitev rodnih vinogradov na drugi strani. Glede na močno segmentacijo trga vina Unije je primerno državam članicam omogočiti, da ukrepe usmerijo v ustrezno geografsko področje uporabe in vrste vin, ki jih je prizadela tržna kriza. Zato je primerno dovoliti, da se ukrepi, ki jih opredelijo države članice, lahko uporabljajo na regionalni ali nacionalni ravni ter za eno ali več kategorij in barv vina.

([1]) UL L 347, 20.12.2013, str. 671, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj.

([2]) Uredba (EU) 2026/471 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. februarja 2026 o spremembi uredb (EU) št. 1308/2013, (EU) št. 251/2014 in (EU) 2021/2115 glede nekaterih tržnih pravil in sektorskih podpornih ukrepov v vinskem sektorju in za aromatizirane vinske proizvode ter Uredbe (EU) 2024/1143 glede nekaterih pravil označevanja za žgane pijače (UL L, 2026/471, 26.2.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2026/471/oj).

(4) Primerno je tudi določiti osnovna merila za upravičenost glede na vsebino ukrepa. Samo vinogradniki, ki obdelujejo vinograde za pridelavo vina, so lahko pod določenimi pogoji upravičeni do nacionalnih plačil za zeleno trgatev in izkrčitev rodnih vinogradov, medtem ko so lahko drugi izvajalci, ki pridelujejo, tržijo ali destilirajo vino, upravičeni do nacionalnih plačil za destilacijo vina. V zvezi s tem je v primeru destilacije vina pomembno, da države članice, kadar upravičenci niso pridelovalci vina, zagotovijo, da se gospodarska korist, ki izhaja iz nacionalnih plačil, prenese na pridelovalce vina. Za zagotovitev skladnosti vinske politike Unije bi bilo treba preprečiti, da bi bili vinogradniki, ki imajo vinograde, zasajene brez dovoljenja, upravičeni do podpore za izkrčitev ali zeleno trgatev. Iz istih razlogov skladnosti politik so lahko do javne podpore za destilacijo upravičena samo vina, ki izpolnjujejo ustrezne pravne zahteve in pogoje Unije, vključno z zahtevami za vina z zaščiteno označbo porekla ali zaščiteno geografsko označbo, kadar je to ustrezno.

(5) Za zagotovitev enakih konkurenčnih pogojev med pridelovalci vina v različnih državah članicah in preprečitev izkrivljanja konkurence je primerno določiti elemente, ki bi jih morale države članice upoštevati pri izračunu najvišje podpore, ki se zagotovi v obliki nacionalnih plačil za zeleno trgatev, destilacijo vina in izkrčitev rodnih vinogradov.

(6) Da zelena trgatev in destilacija vina ne bi postali redni možnosti prodaje za vina iz regij, ki jih je prizadelo strukturno tržno neravnovesje, je primerno, da države članice, ki uporabljajo take ukrepe, redno obravnavajo tudi temeljne strukturne vzroke za tovrstno neravnovesje. Zato bi morala biti nova dovoljenja za zeleno trgatev in destilacijo pogojena z vzporedno uporabo prostovoljne izkrčitve rodnih vinogradov in uporabo pogojev iz člena 58(1), drugi pododstavek, Uredbe (EU) 2021/2115 Evropskega parlamenta in Sveta ([3]) pri izvajanju intervencij za prestrukturiranje in preusmeritev. Namen teh pogojev je preprečiti, da bi intervencije za prestrukturiranje in preusmeritev prispevale k povečanju donosa v regijah, ki jih je že prizadelo strukturno tržno neravnovesje.

(7) Za zagotovitev pravilnega delovanja in usklajenega pristopa k sistemu uporabe nacionalnih plačil iz te uredbe je primerno določiti nekatere zahteve glede informacij, ki jih morajo države članice predložiti Komisiji, da utemeljijo svoj zahtevek za odobritev, in opredeliti nekatere zahteve glede uradnega obveščanja o učinkovitem izvajanju ukrepov v določenem letnem roku.

(8) Glede na izzive, s katerimi se trenutno sooča vinski sektor, je treba državam članicam omogočiti izvajanje ukrepov iz te uredbe v prihodnjem tržnem letu. Zato bi morala ta uredba začeti veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije* –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

*Člen 1*

**Predmet urejanja**

1. V tej uredbi so določena pravila o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 1308/2013 glede zahtevkov za odobritev nacionalnih plačil, ki jih države članice lahko izplačajo v vinskem sektorju za destilacijo vina, zeleno trgatev in izkrčitev rodnih vinogradov v utemeljenih primerih tržne krize v skladu s členom 216 navedene uredbe.

([3]) Uredba (EU) 2021/2115 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 2. decembra 2021 o določitvi pravil o podpori za strateške načrte, ki jih pripravijo države članice v okviru skupne kmetijske politike (strateški načrti SKP) in se financirajo iz Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada (EKJS) in Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP), ter o razveljavitvi uredb (EU) št. 1305/2013 in (EU) št. 1307/2013 (UL L 435, 6.12.2021, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj).

2. V tej uredbi so določena merila, ki jih države članice uporabljajo za ugotavljanje obstoja tržne krize, ki upravičuje odobritev nacionalnih plačil iz odstavka 1, ter splošni pogoji za upravičenost in pravila za izračun najvišjih zneskov podpore, ki jih države članice lahko odobrijo v okviru takih nacionalnih plačil.

3. V tej uredbi so določene tudi nekatere zahteve glede skladnosti med takimi nacionalnimi plačili in drugimi podpornimi ukrepi skupne kmetijske politike za vinski sektor, odobrenimi v isti proizvodni regiji.

*Člen 2*

**Opredelitve pojmov**

1. V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

(1) „destilacija“ pomeni odstranitev vina, kot je opredeljeno v točki 1 dela II Priloge VII k Uredbi (EU) št. 1308/2013, s popolno destilacijo v surovi alkohol z vsebnostjo alkohola najmanj 92 vol. %;

(2) „zelena trgatev“ pomeni postopek, opredeljen v členu 3(5), točka (c), Uredbe (EU) št. 1308/2013;

(3) „izkrčitev“ pomeni popolno izruvanje in odstranitev vseh rastlin vinske trte na določeni vinogradniški površini, vključeni v register iz člena 145 Uredbe (EU) št. 1308/2013;

(4) „kategorija“ vina pomeni vino, zaščiteno z označbo porekla, vino, zaščiteno z geografsko označbo, ali vino brez geografske označbe;

(5) „barva“ vina pomeni rdeče vino, vino rosé ali belo vino.

*Člen 3*

**Destilacija vina in zelena trgatev v utemeljenih kriznih primerih**

1. Po odobritvi Komisije, kot je določeno v členu 216(2) Uredbe (EU) št. 1308/2013, lahko države članice odobrijo nacionalna plačila za destilacijo vina in zeleno trgatev v utemeljenih kriznih primerih pod pogoji iz te uredbe. Taka nacionalna plačila so sorazmerna, ustrezno utemeljena in usmerjena v vina in proizvodne regije, ki so jih prizadele krizne razmere, v skladu z odstavkom 2 tega člena. Destilacija in zelena trgatev se lahko izvajata na nacionalni ali regionalni ravni za eno ali več kategorij in barv vina.

2. Za določitev obstoja kriznih razmer država članica, ki želi uporabiti nacionalna plačila za ukrepe iz odstavka 1, dokaže pojav ene ali več naslednjih tržnih okoliščin za kategorije in barve upravičenih vin na nacionalni ali regionalni ravni, kot je ustrezno:

(a) znatno povečanje zadnjih razpoložljivih zalog vina na ravni proizvodnje v primerjavi s povprečnimi zalogami vina ob istem času leta v petih predhodnih tržnih letih ali alternativno v petih predhodnih tržnih letih brez največjih in najmanjših vrednosti;

(b) znatno znižanje povprečne tržne cene vina na ravni proizvodnje v zadnjih šestih mesecih v primerjavi s povprečno tržno ceno v petih predhodnih tržnih letih ali alternativno v petih predhodnih tržnih letih brez največjih in najmanjših vrednosti;

(c) znatno zmanjšanje kumulativne prodaje vina na trgu na ravni proizvodnje za tekoče tržno leto v primerjavi s povprečno kumulativno prodajo za isto obdobje v petih predhodnih tržnih letih ali alternativno v petih predhodnih tržnih letih brez največjih in najmanjših vrednosti, če tako zmanjšanje ne izhaja iz zmanjšanja proizvodnje.

3. Upravičenci do nacionalnih plačil iz odstavka 1 so za zeleno trgatev vinogradniki, katerih vinogradniško gospodarstvo vključuje le vinogradniške površine, zasajene z dovoljenjem za zasaditev v skladu z zakonodajo Unije in nacionalno zakonodajo, za destilacijo pa fizične ali pravne osebe, ki pridelujejo ali tržijo vino, organizacije pridelovalcev vina ali njihova združenja, združenja dveh ali več pridelovalcev vina ali žganjarne za proizvode vinske trte.

Kadar upravičenec ukrepa destilacije ni pridelovalec vina, zadevna država članica zagotovi, da se gospodarska korist ukrepa prenese na zadevne pridelovalce vina.

4. Najvišji znesek nacionalnega plačila na hektar v zvezi z zeleno trgatvijo ni višji od vsote:

(a) neposrednih stroškov popolne odstranitve ali uničenja grozdov v nezrelem stanju, ki jih določi država članica na podlagi reprezentativnih standardnih stroškov;

(b) zneska nadomestila v višini največ 50 % povprečne vrednosti grozdja, pridelanega na istem območju v predhodnih treh tržnih letih, izračunane za povprečne donose po povprečnih cenah grozdja, za kategorije vina in barve upravičenega vina na zadevnem geografskem območju, od katerega se odštejejo povprečni stroški trgatve na istem območju, ter

(c) spodbude v višini največ 20 % vsote teh dveh zneskov.

5. Najvišji znesek nacionalnega plačila na hektoliter upravičenega vina, ki je predmet destilacije, ne sme biti višji od vsote:

(a) stroškov postopka destilacije vina, kot jih oceni država članica na podlagi reprezentativnih standardnih stroškov;

(b) zneska nadomestila v višini največ 50 % povprečne tržne cene v zadnjih šestih mesecih za kategorije in barve upravičenega vina ter na geografskem področju uporabe ukrepa in

(c) spodbude v višini največ 20 % vsote teh dveh zneskov.

6. Vino, upravičeno do destilacije v skladu s to uredbo, ima poreklo iz Unije ter je v skladu z zahtevami za trženje v Uniji in po potrebi s specifikacijami proizvoda za vina z zaščiteno označbo porekla ali zaščiteno geografsko označbo.

*Člen 4*

**Izkrčitev rodnih vinogradov v utemeljenih kriznih primerih**

1. Po odobritvi Komisije, kot je določeno v členu 216(2) Uredbe (EU) št. 1308/2013, lahko države članice, ki vodijo register vinogradov iz člena 145 navedene uredbe, odobrijo nacionalna plačila za prostovoljno izkrčitev rodnih vinogradov, ki se izvaja na njihovem ozemlju, pod pogoji iz te uredbe. Taka nacionalna plačila so sorazmerna, država članica jih ustrezno utemelji ter so namenjena vinom in proizvodnim regijam, ki jih je prizadelo strukturno tržno neravnovesje v skladu z odstavkom 2 tega člena. Izkrčitev se lahko izvede na nacionalni ali regionalni ravni za določena območja ali za vinograde, v katerih se prideluje ena ali več kategorij in barv vin.

2. Za ugotovitev obstoja strukturnega tržnega neravnovesja država članica, ki želi uporabiti nacionalna plačila za ukrep iz odstavka 1, dokaže pojav ene od naslednjih tržnih okoliščin za kategorije in barve upravičenega vina bodisi na regionalni ali na nacionalni ravni, kot je ustrezno:

(a) znatno povečanje povprečja ocenjenih končnih zalog vina v predhodnih petih tržnih letih v primerjavi s povprečjem ocenjenih končnih zalog vina v predhodnih desetih tržnih letih. Povečanje ocenjenih zalog vina v predhodnih petih tržnih letih je prav tako znatno večje od povečanja povprečne proizvodnje vina v istem referenčnem obdobju v predhodnih desetih tržnih letih.

Ocenjene končne zaloge vina v tržnem letu pomenijo dejanske končne zaloge vina v navedenem tržnem letu, povečane za količine vina, umaknjene s trga v istem tržnem letu z nacionalno destilacijo ali destilacijo Unije ali zeleno trgatvijo. Količina vina, odstranjenega z zeleno trgatvijo, se izračuna tako, da se površina, na kateri se opravi zelena trgatev, pretvori v količino vina, enakovredno povprečnemu donosu v istem letu na istem geografskem območju, na katerem se je uporabila zelena trgatev;

(b) letna proizvodnja vina znatno presega količine vina, ki se letno prodajo na ravni proizvodnje v vsaj treh letih v zadnjih petih tržnih letih;

(c) vsaj ena od tržnih okoliščin iz člena 3(2) je nastopila v vsaj treh tržnih letih v zadnjih petih tržnih letih;

(d) znatno zmanjšanje povprečne letne donosnosti na hektar vinograda v preteklih desetih tržnih letih, izračunano na podlagi standardne metodologije, ki se uporablja pri ekonomski analizi kmetijskega sektorja.

3. Upravičenci do nacionalnih plačil za izkrčitev rodnih vinogradov so vinogradniki, katerih vinogradniško gospodarstvo vključuje le vinogradniške površine, zasajene z dovoljenjem za zasaditev v skladu z zakonodajo Unije in nacionalno zakonodajo.

4. Upravičeni so samo vinogradi, ki so bili ob predložitvi zahtevka za podporo potrgani vsaj enkrat v tekočem tržnem letu in dveh predhodnih tržnih letih, če je bil pristojni organ zadevne države članice uradno obveščen o zadevni prijavi pridelka.

5. Vinogradi, ki so bili v preteklih petih proračunskih letih predmet postopka prestrukturiranja in preusmeritve, podprtega na podlagi člena 58(1), prvi pododstavek, točka (a), Uredbe (EU) 2021/2115, niso upravičeni do nacionalnih plačil za izkrčitev.

6. Najvišji znesek nacionalnega plačila na hektar izkrčenih rodnih vinogradov ne presega vsote:

(a) neposrednih stroškov izkrčitve, ki jih določi država članica na podlagi reprezentativnih standardnih stroškov, in

(b) zneska nadomestila v višini največ 100 % izgube prihodka v enem letu, določenega na isti ravni kot letna izguba prihodka, ki jo določi država članica za namene člena 59(1), tretji pododstavek, točka (b), Uredbe (EU) 2021/2115.

7. Informacije o parcelah, izkrčenih s podporo nacionalnega plačila iz odstavka 1, vključno z informacijami o letu, v katerem je bila parcela izkrčena, in identifikacijo upravičenca, se hranijo v registru vinogradov iz člena 145 Uredbe (EU) št. 1308/2013 vsaj 10 tržnih let po letu, v katerem je bila parcela izkrčena.

*Člen 5*

**Skladnost z drugimi podpornimi ukrepi**

V državah članicah, ki so že izvedle nacionalna plačila za destilacijo ali zeleno trgatev v skladu s členom 3 za tri ali več tržnih let v obdobju petih predhodnih tržnih let na istem geografskem območju ter za iste kategorije in barve vina, je odobritev uporabe nacionalnih plačil za dodatno leto za isto geografsko območje in zadevna vina pogojena s tem, da države članice sprejmejo naslednje ukrepe:

(a) uporabijo nacionalna plačila za izkrčitev rodnih vinogradov v skladu s členom 4 ali v svoje strateške načrte SKP vključijo trajno intervencijo za izkrčitev iz člena 58(1), prvi pododstavek, točka (o), Uredbe (EU) 2021/2115 za vsaj naslednji dve tržni oziroma proračunski leti in

(b) določijo specifične agronomske, vinogradniške ali druge pogoje iz člena 58(1), drugi pododstavek, v njihovih strateških načrtih SKP za intervencijo na podlagi člena 58(1), prvi pododstavek, točka (a), Uredbe (EU) 2021/2115.

*Člen 6*

**Zahtevek za odobritev**

Države članice, ki želijo uporabiti nacionalna plačila iz člena 1, Komisiji predložijo zahtevek za odobritev, ki za vsak ukrep za ustrezna geografska območja, kategorije vina in barve vsebuje vsaj naslednje informacije:

— glede destilacije in zelene trgatve:

(a) geografsko področje uporabe, kategorije in barve vina ali vinograde, v katerih se pridelujejo vina, na katere se ukrep nanaša, kot je ustrezno;

(b) vse dodatne pogoje za upravičenost in morebitna prednostna merila, določena na nacionalni ravni za vino, vinograde in upravičence;

(c) trajanje ukrepa, vključno z navedbo datuma začetka in konca ukrepa;

(d) ustrezne informacije, ki dokazujejo pojav tržnih okoliščin iz člena 3(2), točke (a), (b) in (c);

(e) pričakovano količino upravičenega vina, ki bo destilirano, ali pričakovano površino, na kateri bo potekala zelena trgatev;

(f) predvideni skupni proračun in najvišji znesek nacionalnega plačila na hektoliter destiliranega vina ali na hektar za zeleno trgatev;

— v zvezi z izkrčitvijo rodnih vinogradov:

(a) geografsko področje uporabe, kategorije vina in barve, na katere se ukrep nanaša;

(b) vse dodatne pogoje za upravičenost in morebitna prednostna merila, določena na nacionalni ravni za vinograde in upravičence;

(c) trajanje ukrepa, vključno z navedbo datuma začetka in konca ukrepa;

(d) ustrezne informacije, ki dokazujejo pojav tržnih okoliščin iz člena 4(2), točke (a), (b), (c) in (d);

(e) predvideno površino vinogradov, ki bodo izkrčeni, in enakovreden obseg potencialne proizvodnje vina;

(f) predvideni skupni proračun in najvišji znesek nacionalnega plačila na hektar.

*Člen 7*

**Obvestila**

1. Države članice, katerih zahtevek za nacionalna plačila iz člena 1 je bil odobren, Komisiji do 30. septembra sporočijo naslednje podatke za predhodno tržno leto, v katerem se ta plačila uporabijo:

(a) količino vina, umaknjeno s trga, za vsak ukrep destilacije, izveden v skladu s členom 3, po kategoriji in barvi vina, kot tudi količino alkohola, proizvedenega iz dobavljenega in destiliranega vina, ter ustrezen znesek odobrenih nacionalnih plačil;

(b) površino, upravičeno do nacionalnih plačil za zeleno trgatev, ki se izvajajo v skladu s členom 3, po kategoriji in barvi vina ter ustrezen znesek odobrenih nacionalnih plačil;

(c) površine, upravičene do nacionalnih plačil za izkrčitev rodnih vinogradov, izvedene v skladu s členom 4, po kategoriji in barvi vina ter ustrezen znesek odobrenih nacionalnih plačil.

2. Obvestila Komisiji iz odstavka 1 se pošljejo v skladu z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2017/1183 ([4]).

*Člen 8*

**Začetek veljavnosti**

Ta uredba začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 10. julija 2026

*Za Komisijo*
*predsednica*
Ursula VON DER LEYEN

([4]) Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/1183 z dne 20. aprila 2017 o dopolnitvi uredb (EU) št. 1307/2013 in (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta glede pošiljanja informacij in dokumentov Komisiji (UL L 171, 4.7.2017, str. 100, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2017/1183/oj).